

Тазкия дарслари (145-дарс) Қуръон услубининг гўзаллиги

19:00 / 17.07.2021 3682

Аллоҳ таоло Каҳф сурасининг сўнги оятида шундай марҳамат қилади:

«Мен ҳам сизларга ўхшаган башарман, холос. Менга, шубҳасиз, илоҳингиз битта илоҳ экани ваҳий қилинур. Бас, ким Роббига рўбарў келишни умид қилса, солиҳ амал қилсин ва Роббининг ибодатига ҳеч кимни шерик қилмасин», дегин» (110-оят).

Қуръон услубининг гўзаллиги ва унинг баёнининг мўъжизакорлигини қаранг! Аввало, мулкда шерикликнинг йўқлиги Бану Исроил, яъни Исро сурасининг 111-оятда зикр қилиниб, сўнг ҳукмда ширк келтириш Каҳф сурасининг 26-оятда нафий (манфий) этилди ва ниҳоят, Каҳф сурасининг охирида эса ибодатда шерикликнинг йўқлиги зикр этилмоқда.

Чунки ибодат ва бўйин эгиш ҳукмдан кейин бўлади. Ҳукм эса ҳоким мулкка ва ҳукмга эга бўлганидан кейингина ижро этилади. Бунга тасарруфдаги ширк ҳам киради. Чунки тасарруф ҳам мулкдан кейин имкони бўладиган нарсадир.

Халқ(яратиш)даги ширк келтириш.

Қуръони Каримда шундай дейилган:

«Сен: «Менга Аллоҳдан бошқа илтижо қилаётган шерикларингизнинг хабарини беринг-чи?! Менга кўрсатинглар-чи, улар ерда нимани яратдилар?! Ёки уларнинг осмонларда иштироклари борми?!» деб айт» (Фотир сураси, 40-оят).

«Сен: «Аллоҳдан ўзга сиғинаётган нарсаларингизнинг хабарини беринг-чи, менга кўрсатинг-чи, улар ердан нимани яратдилар? Ёки осмонларда иштироклари борми?» деб айтгин» (Аҳқоф сураси, 4-оят).

Бу икки оятда мушрикларга қўрқитиш ва дўқ уриш йўли билан: «Аллоҳдан бошқа дуо ила илтижо қилаётган олиҳаларингизда халқ қилувчилик – яратувчилик сифати топиладими? Ёки осмонларни яратишда уларнинг Аллоҳ билан бирга шериклик қилганлари борми?» Яъни «Ўзлари мустақил равишда ёки Аллоҳ билан шерикликда бирор нарса яратганларми? Йўқ, алабатта, йўқ!» дейилмоқда.

Аллоҳ таоло айтади:

«Албатта, Аллоҳни қўйиб, топинаётган нарсаларингиз, агар барчалари бирлашсалар ҳам, битта пашша ярата олмаслар» (Ҳаж сураси, 73-оят).

«Ёки улар Аллоҳга У яратган махлуқотларга ўхшаш махлуқотларни яратганларни шерик қилиб олдилар-у, уларга яратилган махлуқотларга ўхшаш кўринмоқдами? «Барча нарсанинг яратувчиси Аллоҳдир. Ва У ягонадир, Қаҳҳордир», дегин» (Раъд сураси, 16-оят).

Итоатда ширк келтириш.

Қуръони Каримда:

«Агар уларга итоат қилсангиз, албатта, сизлар ҳам мушриклар бўлуригизлар», дейилган (Анъом сураси, 121-оят).

Бас, Аллоҳ таолонинг итоатига муқобил равишда Аллоҳдан ўзгага итоат қилиш ширкдир. Шунинг учун ҳам Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Холиққа маъсият қилишда махлуққа итоат йўқ», деганлар.

Ташриъдаги ширк келтириш.

Қуръони Каримда:

«Ёки уларнинг диндан Аллоҳ изн бермаган нарсаларни шариат қилиб берган шериклари борми?!» дейилган (*Шууро сураси, 21-оят*).

Бас, савоб умидида ёки гуноҳ қўрқинчида адо этмоқ ёки тарк этмоқ учун ҳар бир янги чиқарилган, ихтиро қилинган иш, унга Қуръон ва Суннатдан далил бўлмаса, бу ташриъ – қонунчилик бобида ширк келтириш бўлади.

«Руҳий тарбия» китоби асосида тайёрланди